LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ
KOMMUNIKATIONSMINISTERIET

Keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelma - liikenteen toimet

Saara Jääskeläinen, liikenne- ja viestintäministeriö

Liikenteen khk-päästöjen perusennuste (WEM 2024)

- Liikenteen kasvihuonekaasupäästöjen uusi perusennuste valmistui osana ns. PEIKKO-hanketta vuodenvaihteessa 2023/2024.
- Uuden perusennusteen mukaan kotimaan liikenteen khk-päästöt (ilman lento-liikennettä) vähenevät noin 50 % v. 2030 mennessä (vrt. v. 2005), ts. liikenne olisi täyttämässä EU:n taakanjakoasetuksen asettaman velvoitteen.
- Ennuste pitää sisällään sellaiset toimet, joista oli tehty päätös ennen 1.4.2023. **Ennuste ei siis sisällä PMI Orpon hallituskaudella tehtyjä päätöksiä.**

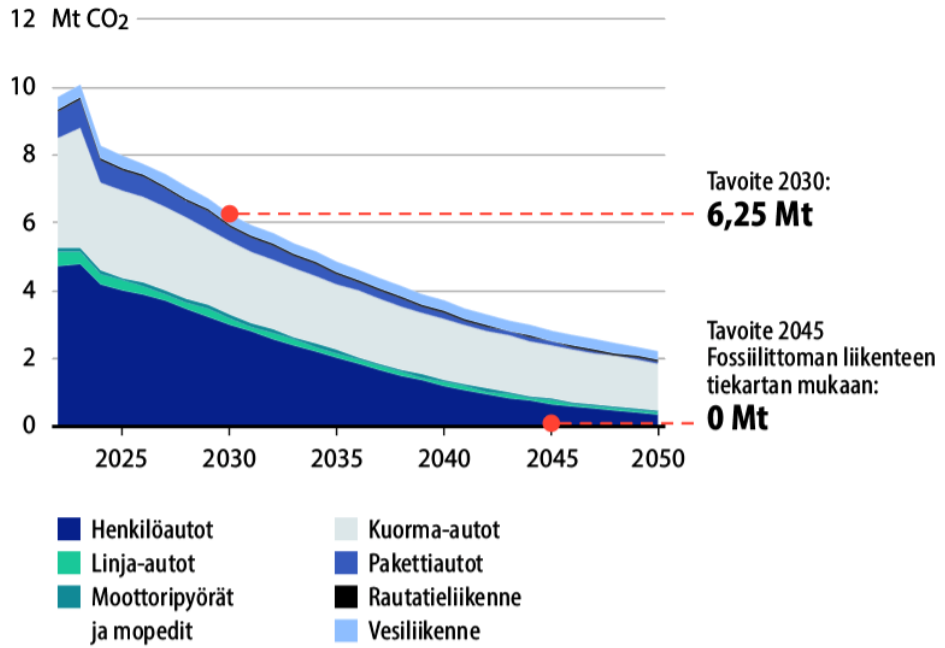

Hallitusohjelmakirjausten vaikutukset liikenteen khk-päästöihin (osa WAM-skenaariota)

- PMI Orpon hallitusohjelmassa on monia kirjauksia, jotka kasvattavat tai voivat kasvattaa liikenteen khk-päästöjä suhteessa uuteen perusennusteeseen.
- Näitä ovat mm. jakeluvelvoitteen keventäminen, sähkön sisällyttäminen jakeluvelvoitteeseen, polttoaineveron ja ajoneuvoveron keventäminen
- **Nämä toimet kasvattavat liikenteen päästöjä vuonna 2030 yhteensä noin 0,4-1 Mt verrattuna perusennusteeseen. Toimien kumulatiivinen päästöjä kasvattava vaikutus v. 2024-2030 on yhteensä noin 6-10 Mt.**
- Nämä toimet lasketaan mukaan liikenteen WAM-skenaarioon, joka sisältää 1.4.2023 jälkeen käyttöön otetut toimet.

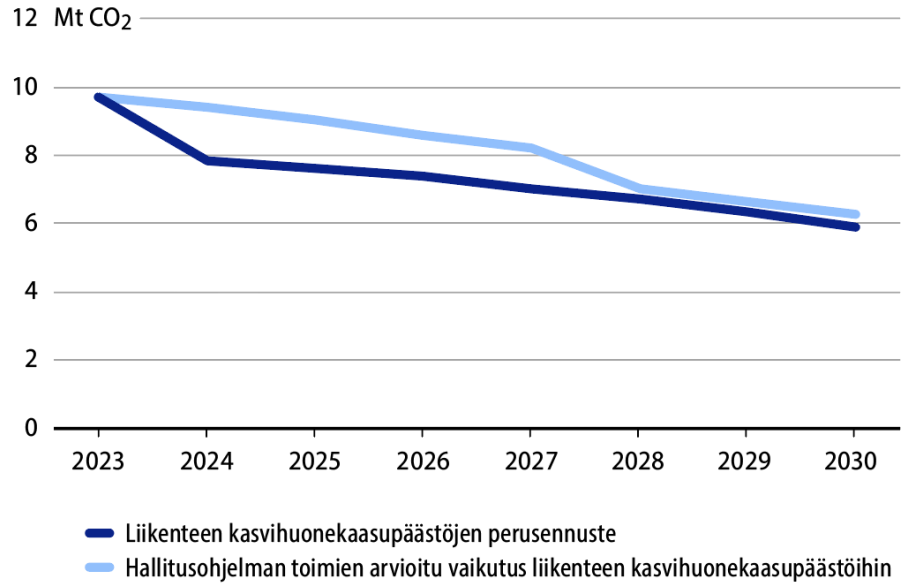

Liikenteen päästövähennystoimet KAISUssa

Puhtaiden kuorma-autojen hankintatuet (~0,01 Mt)

- Jatketaan sähkö-, metaani- ja vetykäyttöisten kuorma-autojen hankintatukia vuosina 2026–2030.

Romutuspalkkiokampanja (~0,009 Mt)

- Toteutetaan romutuspalkkiokampanja autokannan uudistamiseksi ja uusien nolla- ja vähäpäästöisten autojen osuuden kasvattamiseksi autokannassa.

Konversiotuet (-)

- Otetaan uudelleen käyttöön konversio- eli muuntotuet bensiinikäyttöisen auton muuntamiseksi etanoli- tai kaasukäyttöiseksi.

Liikenteen päästövähennystoimet -2

Maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL)-sopimukset (~0,006 Mt)

- Jatketaan MAL-sopimusten toteuttamista vuosina 2024–2035.

Julkisen jakeluinfran tuet (~0,02 Mt)

- Jatketaan julkisen jakeluinfran rakentamisen tukemista 10 M€:lla/vuosi.

Taloyhtiöiden latausinfra-avustus (~0,11 Mt)

- Toteutetaan kampanjamuotoinen taloyhtiöiden latausinfra-avustus vuosina 2026–2027. Selvitetään tarve ja mahdollisuudet avustuksen jatkamiseen vuosina 2028–2030.

Sähkökäyttöisten työsuhdeautojen veroetu (~0,01 Mt)

- Sähkökäyttöisten työsuhdeautojen veroetua jatketaan vuoteen 2029 asti

Suomen ilmastotoimien sosiaaliseen suunnitelmaan (SCP) ehdotetut liikenne -toimet

Liittymäpinta v. 2027 alkavaan jakelijoiden päästökauppaan!

Raskaan kaluston hankintatuet mikroyrityksille (~0,005 Mt)

- Otetaan käyttöön sähkökäyttöisten kuorma- ja linja-autojen hankintatuki mikroyrityksille.

Romutuspalkkio pienituloisille (~0,006 Mt)

- Otetaan käyttöön uusi hankintatuki uuden tai käytetyn sähköauton hankintaan pienituloisille. Tuen edellytyksenä olisi vanhan auton romuttaminen.

Kävelyn ja pyöräilyn valtionavustus (~0,005 Mt)

- Ohjataan lisärahaa kävelyn ja pyöräilyn valtionavustuksiin alle 100 000 asukkaan kaupunkiseuduilla.

Alueellisen joukkoliikenteen ja kutsuliikenteen tuki (-)

- Korotetaan alueellisen joukkoliikenteen tukea, kehitetään palveluiden hankintoja ja kutsuliikennettä.

KAISU ja SCP – yhteenveto

- Jos kaikki KAISU- ja SCP-toimet toteutuvat, liikenteen päästöjä vähentävien uusien politiikkatoimien vaikutus taakanjakosektorin päästöihin vuonna 2030 olisi yhteensä noin 0,18 Mt CO2-ekv.
- Esitettyjen päästövähennystoimien määrä ei vastaa sitä päästöjen kasvua, jonka hallitusohjelmaan kirjatut toimet aiheuttavat (noin 0,4–1 Mt v. 2030). **Liikenne ei siten ole saavuttamassa sille aiemmin sovittua 50 % päästövähennystavoitetta vuonna 2030.**
- Taakanjakoasetuksen velvoitteet ovat kuitenkin mahdollisesti hoidettavissa erilaisilla joustokeinoilla (mm. päästöyksiköiden pankitukset ja ns. one-off-jousto).
- Ehtona tälle on se, että ns. maankäyttösektori (LULUCF-sektori) ei ylitä omia päästökiintiöitään vuosina 2021-2025 ja 2026-2030. Mikäli ylityksiä tapahtuu, eikä LULUCF- päästöyksiköitä saada ostetuksi muilta EU-mailta, **maankäyttösektorin päästövähennysten alijäämä siirtyy taakanjakosektorille vähennettäväksi**.

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ
KOMMUNIKATIONSMINISTERIET

Kiitos!